

Program realizacji doradztwa zawodowego

uwzględniający

**Wewnętrzny System Doradztwa
Zawodowego**

na rok szkolny 2020/21

**Zespół Szkół nr 22
im. Emiliana Konopczyńskiego
w Warszawie**

1. Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 Prawo Oświatowe (tekst jednolity Dz.U. 2018 poz. 996)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 60)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017, poz.1591 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r., w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. 2001 nr 61 poz. 624 z późn. zm.)
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół z dnia 4 kwietnia 2019r., (Dz.U. 2019, poz. 639)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz.U. 2018, poz. 1601 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019, poz. 325)

2. Cel ogólny:

Głównym celem jest przygotowanie uczniów do trafnego wyboru dalszego kierunku kształcenia i zawodu oraz do roli pracownika na obecnym rynku pracy. Wybór ścieżki zawodowej ma być procesem rozwojowym, który wiąże się z kolejnymi decyzjami podejmowanymi na przestrzeni całego życia ucznia. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego ma mieć charakter celowych i zaplanowanych działań w formie pracy indywidualnej i grupowej.

3. Cele szczegółowe:

- Dbanie o rozwój aktywności poznawczej uczniów (samopoznanie, predyspozycje zawodowe)
- Przygotowanie uczniów do dokonywania realistycznych planów kariery edukacyjnej i zawodowej
- Zachęcanie uczniów do poznawania kierunków kształcenia i wymagań na wyższych uczelniach
- Rozwój umiejętności społecznych (współpraca, rozwiązywanie konfliktów, autoprezentacja, praca w zespole)
- Przygotowanie uczniów do roli pracowników na obecnym rynku pracy, uczenie odpowiedzialności i samodzielności w różnych sytuacjach życiowych
- Uczenie umiejętności podejmowania decyzji dotyczących własnego rozwoju zawodowego (stawianie celów, planowanie, tworzenie więcej niż jednej ścieżek kariery)
- Stworzenie bazy edukacyjno – informacyjnej dotyczącej wyboru dalszej drogi kształcenia (strona szkoły, „kącik” przy tablicy informacyjnej psychologa i pedagoga z ulotkami, ofertami wyższych uczelni)
- Podnoszenie kompetencji nauczycieli do prowadzenia doradztwa zawodowego w szkole
- Włączanie rodziców w pomoc własnym dzieciom w zakresie wyboru dalszej drogi kształcenia
- Współpraca z instytucjami, placówkami pozaszkolnymi, które wspierają proces rozwoju zawodowego uczniów

4. Zadania i formy realizacji

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	REALIZATORZY	ADRESACI	TERMIN
Określanie predyspozycji zawodowych (cechy osobowości, temperamentu, zdolności i zainteresowania)	Badanie testami psychologicznymi, kontakt indywidualny	Pedagog szkolny, psycholog szkolny, doradca zawodowy, nauczyciele	Uczniowie I-II	Cały rok szkolny
Samopoznanie i realistyczna ocena siebie w kontekście wykonywania różnych zawodów (mocne	Kontakt indywidualny	Pedagog szkolny, psycholog szkolny, nauczyciele, poradnie	Uczniowie I-III	Cały rok szkolny

i słabe strony)		specjalistyczne		
Przekazanie uczniom wiedzy dotyczącej kierunków kształcenia, wymagań na studiach, zawodów i aktualnego rynku pracy	Zakładka na stronie szkoły dotycząca doradztwa zawodowego, tablica informacyjna w szkole, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów w szkole i poza szkołą Aktualności dotyczące ofert edukacyjnych w bibliotece szkolnej	Nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny	Uczniowie III-IV	Cały rok szkolny
Kształtowanie umiejętności społecznych przygotowujących do podjęcia roli pracownika	Wykłady, warsztaty, prezentacje, dyskusje, ćwiczenia, praca w grupach	Nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny	Uczniowie I-III	Cały rok szkolny
Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji i planowania własnej przyszłości zawodowej	Wykłady, ćwiczenia	Nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny	Uczniowie IV	Cały rok szkolny
Rozwijanie umiejętności selektywnego korzystania z mediów, internetu	Wykłady, ćwiczenia	Nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny	Uczniowie IV	Cały rok szkolny
Włączanie wszystkich nauczycieli w proces jakim jest doradztwo zawodowe	Przygotowanie w zespołach przedmiotowych planów i sprawozdań dotyczących doradztwa zawodowego na poszczególnych przedmiotach	Nauczyciele, psycholog szkolny	Nauczyciele	Cały rok szkolny
Współpraca z rodzicami w zakresie doradztwa zawodowego	Kontakt indywidualny z nauczycielami, pedagogiem i psychologiem szkolnym, korzystanie z informacji zawartych na stronie szkoły i tablicy (zapoznanie rodziców z możliwościami dalszego kształcenia się, z potrzebami rynku pracy, możliwościami zatrudnienia, możliwymi formami wspierania dzieci w tym zakresie)	Nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny	Rodzice	Cały rok szkolny
Współpraca z placówkami, instytucjami w ramach doradztwa zawodowego (m.in. Poradnia Psychologiczno – pedagogiczna nr 1, Biuro Edukacji m.st. Warszawa, Centrum Rozwoju Doradztwa Zawodowego WCIES, Mobilne Centra Informacji Zawodowej OHP, urzędy pracy, uczelnie wyższe)	Kontakty indywidualne, wykłady, warsztaty, Dni Otwarte wyższych uczelni	Nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny	Uczniowie, nauczyciele i rodzice	Cały rok szkolny

5. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego w ramach poszczególnych przedmiotów dotyczą poznawania własnych zasobów, poznawania świata zawodów, rynku pracy i rynku edukacyjnego oraz planowania własnego rozwoju.

Przedmiot	Treści i formy do realizacji
<i>Język polski</i>	<p>Zwiększanie kompetencji językowych uczniów (omawianie zagadnień: zróżnicowanie współczesnej polszczyzny, norma językowa i błąd językowy, grzeczność i etyka językowa, retoryka i erystyka, komunikacja internetowa a zmiany w akcie komunikacji językowej, etykieta, pisma użytkowe, korespondencja e-mailowa).</p> <p>Budowanie wypowiedzi argumentacyjnej (pisemnej i ustnej), referat, prezentacja, głos w dyskusji, polemika.</p> <p>Metody dramowe.</p> <p>Umiejętność krytycznego korzystania ze źródeł internetowych.</p> <p>Kształtowanie umiejętności pracy w grupach.</p> <p>Dyskusje dotyczące wyborów bohaterów literackich podejmujących różne ścieżki kariery.</p> <p>Prace polegające na gromadzeniu materiałów z różnych źródeł do danego tematu.</p> <p>Ćwiczenie wystąpień publicznych.</p> <p>Udział w projektach naukowych (Etiuda filmowa „Nauka w czasie zarazy”- konkurs)</p> <p>Praca metodą projektu – coroczne przygotowania do Szkolnego Festiwalu Kultury „Emilian” (kształtowanie umiejętności planowania pracy, praca w grupie, pozyskiwanie funduszy i nagród rzeczowych, korespondencja ze sponsorami, nawiązywanie kontaktu z patronami medialnymi, kształtowanie umiejętności projektowania druków, plakatów itp., tworzenie reklamy w Internecie, prowadzenie strony festiwalowej, reklama na forach społecznościowych).</p> <p>Dyskusje dotyczące aktywnego i biernego uczestnictwa we współczesnej kulturze, zagrożeń społecznych i kulturowych, funkcjonowania w społecznościach lokalnych, inicjatyw społecznych i artystycznych w swoim otoczeniu.</p> <p>Zajęcia teatralne służące ćwiczeniu wystąpień publicznych, scenek dramowych, dykcji, odkryciu swoich mocnych i słabych stron, kształtowaniu umiejętności pracy w zespole.</p>
<i>Języki obce (angielski, niemiecki, hiszpański, rosyjski)</i>	<p>Wprowadzenie nazw zawodów oraz czasowników określających czynności typowe dla poszczególnych zawodów.</p> <p>Rozmowa o warunkach, które trzeba spełnić, aby dany zawód wykonywać i cechach charakteru przydatnych w jego wykonywaniu.</p> <p>Przedstawienie poszczególnych zalet i wad zawodów.</p> <p>Przygotowanie wypowiedzi o wymarzonym zawodzie.</p> <p>Rozmowa o zaletach pracy zagranicą i problemach z nią związanych.</p> <p>Czytanie tekstów o osobistościach i zawodach, które wykonują.</p> <p>Czytanie ofert pracy i wyrażanie opinii o nich.</p> <p>Pisanie życiorysu i listu motywacyjnego.</p> <p>Analiza przykładowych CV.</p> <p>Analiza życiorysu wg wzoru Europass.</p> <p>Słuchanie, oglądanie filmów instruktażowych z rozmową o pracę.</p> <p>Przeprowadzanie symulacji rozmów kwalifikacyjnych z podziałem na role (role - play).</p> <p>Czytanie tekstów i rozmowa o zawodach z przyszłością.</p> <p>Dyskusja o bezrobociu i jego przyczynach.</p>

	<p>Dyskusja o emigracji zarobkowej i jej przyczynach. System oświaty w kraju i zagranicą. Wybór dalszej drogi kształcenia. Podejmowanie pracy w trakcie nauki. Struktura państwa, urzędy, organizacje społeczne i międzynarodowe. Polityka społeczna i gospodarka. Korzystanie z usług, karty płatnicze, banki, ubezpieczenia. Dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe. Systemy opieki zdrowotnej. Zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego. Praca na rynkach europejskich i poza europejskich z uwzględnieniem kontekstu międzykulturowego oraz tematyki integracji europejskiej.</p> <p><u>W grupach:</u> Rozwijanie umiejętności podziału zadań, współpracy, dyskusji, osiągnięcia kompromisu, formułowania wspólnego stanowiska. Formułowanie wypowiedzi ustnych – rozwijanie umiejętności przedstawiania swojego stanowiska na forum publicznym Formułowanie wypowiedzi pisemnych – rozwijanie umiejętności pisania listów i maili o charakterze formalnym. Odgrywanie sytuacji z podziałem na role – rozwijanie umiejętności negocjowania, przedstawiania argumentów za i przeciw, osiągnięcia kompromisu. Dzięki różnym formom pracy określenie przez uczniów swoich preferencji (praca indywidualna czy w grupie). Indywidualne konsultacje służące określeniu i ocenie zdolności językowych ucznia. Sporządzanie notatek, poprawianie błędów, korzystanie z encyklopedii, słowników. Tworzenie prezentacji multimedialnych.</p>
<p>Matematyka i informatyka</p>	<p>Rozmowy i dyskusje z uczniami o tym dlaczego uczymy się matematyki i jak wykorzystujemy ją w życiu. Wskazywanie gałęzi wiedzy, w których podstawą jest matematyka np. budownictwo, elektronika, mechanika, nauki ekonomiczne. Wskazywanie uczelni, na których matematyka jest przedmiotem wiodącym, a które przygotowują do pracy w geodezji, rachunkowości (bankowości), księgowości itp. Rozwiązywanie zadań praktycznych, które rozwijają umiejętność stosowania matematyki w życiu codziennym. Indywidualne rozmowy z uczniami dotyczące ich predyspozycji do wyboru ścisłych nauk (możliwości, mocne i słabe strony). Rozwijanie umiejętności korzystania ze źródeł internetowych, pozyskiwania potrzebnych informacji (dotyczących wyboru dalszej drogi zawodowej). Obsługa i korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych, awarie, technologie informacyjno-komunikacyjne.</p>

<p><i>Biologia, chemia i geografia</i></p>	<p>Bezrobocie w Polsce. Struktura zatrudnienia – poszukiwane zawody. Przemysł nowych technologii. Problemy globalizacji. Szkło laboratoryjne (laborant, farmaceuta, lekarz). Pierwsza pomoc w przypadku poparzeń środkami chemicznymi oraz zatrucia środkami chemicznymi (ratownictwo medyczne). Właściwości chemiczne i fizyczne wybranych pierwiastków i ich związków (zastosowanie w budownictwie, metalurgii, hutnictwie, farmacji, włókiennictwie). Prawidłowe żywienie (dietetyka). Zastosowanie genetyki i techniki inżynierii genetycznej (biotechnologia). Higiena wypoczynku – eliminacja nadmiernego stresu. Doping i jego skutki a cechy osobowości. Zmiany w środowisku przyrodniczym – klęski żywiołowe i ich konsekwencje. Międzynarodowa pomoc humanitarna oraz zagrożenia z prawa humanitarnego (praca w organizacjach pozarządowych). Organizowanie praktyk w terenie – przygotowanie uczniów do rozwiązywania zadań praktycznych. Znaczenie GIS (System Informacji Geograficznej) – wyszukiwanie, gromadzenie i wykorzystywanie informacji w Internecie.</p>
<p><i>Historia i wiedza o społeczeństwie</i></p>	<p>Problemy życia społecznego w Polsce – perspektywy ludzi młodych. Zmiany społeczne a umiejętność przystosowania się, przekwalifikowania. Zdobywanie praktyki zawodowej. Obywatelstwo unijne – możliwości nauki i zatrudnienia związane z integracją europejską. Cechy, umiejętności konieczne do udziału w życiu politycznym. Ideologie, systemy partyjne i wyborcze – umiejętność poruszania się w życiu politycznym. Zasady tworzenia stowarzyszeń i fundacji. Administracja rządowa, samorząd terytorialny, organy kontroli państwowej – informacje istotne dla osób, które chciałyby pracować w administracji. Prawa i obowiązki obywateli istotne z punktu widzenia pracodawcy. Kultura, media, edukacja – umiejętności dyskusyjnego, formułowania argumentów, rozumienie zjawisk i mechanizmów. Public relations, marketing praktyczny, społeczny – istotna znajomość matematyki (statystyka). Edukacja a rynek pracy. Rola edukacji nieformalnej – nauka poprzez praktykę. Edukacja wobec wyzwań społeczeństwa informacyjnego (dostęp do informacji, wykorzystywanie nabytej wiedzy, selekcja informacji). Prawo – jakie zawody po studiach prawniczych? Kodeks pracy – sposoby zatrudnienia, umowa o pracę. Prawo administracyjne – odpowiedzialność ciążąca na osobach zatrudnionych w administracji publicznej. Uprawnienia konsumenta, ochrona wolnej konkurencji, przetargi publiczne. Organizacje regionalne i globalne (UE, NATO, ONZ) – możliwości pracy w tych organizacjach. Znajomość prawa unijnego i kompetencji organów UE. Możliwości pozyskiwania środków unijnych – pisanie projektów unijnych w celu pozyskania funduszy. Polska polityka zagraniczna – jakie studia i umiejętności są konieczne, żeby zajmować się tą dziedziną, pracować w dyplomacji. Obywatelstwo unijne – możliwości zatrudnienia w służbach cywilnych UE.</p>

	<p>Możliwości korzystania z funduszy i programów zarządzanych bezpośrednio przez Komisję Europejską – innowacyjność, badania naukowe, edukacja.</p> <p>Możliwość pozyskiwania środków dla małych i średnich przedsiębiorstw.</p> <p>Możliwość uzyskania środków dla organizacji pozarządowych.</p> <p>Programy dla młodzieży - kto może korzystać? czego dotyczą?</p> <p>Europass – co to jest? co umożliwia?</p> <p>Prawa człowieka – co można zrobić, gdy nasze prawa zostały naruszone?</p> <p>Jak pisać skargi, wnioski?</p> <p>Możliwości pracy po studiach historycznych.</p> <p>Życie publiczne – formy protestów, rozwiązywanie konfliktów.</p> <p>Jak załatwić sprawę w urzędzie? – struktura administracji publicznej, zasady prawidłowego wypełniania formularzy. Informacja publiczna i e-urząd.</p> <p>Postępowanie sądowe.</p> <p>Organy ścigania – zapoznanie się z zadaniami i uprawnieniami.</p> <p>Rola kształcenia ustawicznego.</p> <p>Matura międzynarodowa.</p>
Podstawy przedsiębiorczości	<p>Własna firma – biznesplan (nauka przygotowywania dokumentów i rejestracji swojej działalności).</p> <p>Podejmowanie decyzji, rozwiązywanie konfliktów, komunikacja interpersonalna.</p> <p>Przygotowanie reklamy, segmentacja rynku, programy marketingowe.</p> <p>Ochrona konsumenta.</p> <p>Produkty bankowe, Giełda Papierów Wartościowych (umiejętność korzystania z instrumentów bankowych: założenie konta, kredyty, pożyczki, lokaty).</p> <p>Rynek pracy – od rozmowy kwalifikacyjnej, CV, listu motywacyjnego po Kodeks Pracy.</p>
Wychowanie fizyczne i edukacja dla bezpieczeństwa	<p>Omawianie zaleceń dotyczących aktywności fizycznej w zależności od płci, wieku i rodzaju wykonywanej pracy zawodowej.</p> <p>Kształtowanie umiejętności wyboru ćwiczeń fizycznych służących przeciwdziałaniu negatywnym skutkom pracy, w tym pracy w pozycji siedzącej, przy komputerze.</p> <p>Zdrowie jako wartość – dbanie o zdrowie w wieku dorastania (dieta, aktywność fizyczna).</p> <p>Uczenie właściwej postawy wobec wyglądu zewnętrznego (sylwetka, dbanie o właściwą wagę, sposób ubierania jako wyrażanie siebie).</p> <p>BHP w pracy zawodowej.</p> <p>Udzielanie pierwszej pomocy.</p> <p>Kształtowanie umiejętności społecznych w grach zespołowych (umiejętności komunikowania się z rówieśnikami, radzenie sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów).</p> <p>Uczenie rozpoznawania swoich mocnych i słabych stron pod względem rozwoju fizycznego.</p> <p>Pomoc w przygotowaniu praktycznym do zdawania egzaminów na AWF.</p> <p>Organizacja pomocy w przypadku zagrożenia – zapoznanie z pracą w służbach obrony cywilnej.</p>
Godzina wychowawcza	<p>Rozmowy z uczniami na temat wyboru profilu klasy. Spotkania ze studentami różnych kierunków studiów – pokrewnych do profilu danej klasy.</p> <p>Wspólne imprezy klasowe służące rozwijaniu umiejętności społecznych.</p> <p>Zajęcia integracyjne w klasach pierwszych.</p> <p>Wybór zawodu – co jest ważne przy podejmowaniu decyzji dotyczącej przyszłości zawodowej?</p> <p>Autoprezentacja – ćwiczenie wystąpień publicznych. Samopoznanie – moje mocne i słabe strony.</p>

	<p>Metody radzenia sobie ze stresem. Wolontariat – idea i uczestnictwo. Pomoc w określaniu możliwości zawodowych uczniów. Udzielanie informacji o przeciwwskazaniach zdrowotnych do wykonywania określonych zawodów. Udzielanie informacji o zawodach, instytucjach kształcących i szkółących oraz o aktualnym rynku pracy. Prowadzenie zajęć grupowych mających na celu poznanie siebie. Prowadzenie zajęć umożliwiających nabycie przez uczniów umiejętności poszukiwania pracy. Zajęcia służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania kariery zawodowej. Etapy podejmowania decyzji. Diagnoza preferencji i zainteresowań zawodowych w odniesieniu do specyfiki realizowanego profilu klasy. Zajęcia warsztatowe doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, współpracy w grupie. Zajęcia uczące umiejętności redagowania dokumentów istotnych w sytuacji starania się o pracę (CV, list motywacyjny).</p>
--	--

6. Spodziewane efekty wynikające z działań w ramach Wewnątrzszkolnego Systemu

Doradztwa Zawodowego:

- zwiększanie samoświadomości uczniów - poznanie swoich możliwości, mocnych i słabych stron, cech osobowości, zainteresowań
- racjonalne plany dotyczące wyboru dalszej drogi kształcenia i zawodu (uwzględniające własne możliwości i ograniczenia). Ten wybór ma być przemyślany i odpowiedzialny
- zdobycie wiedzy na temat możliwości dalszego kształcenia – informacje o kierunkach studiów, rekrutacji na wyższe uczelnie, rynku pracy
- poprawa w zakresie umiejętności interpersonalnych
- zapobieganie niepowodzeniom szkolnym i zwiększanie motywacji do nauki (zwłaszcza przedmiotów zgodnych z planami edukacyjnymi)
- przygotowanie rodziców do skutecznego wspierania młodzieży w ich wyborach edukacyjnych

7. Ewaluacja realizacji założeń Wewnętrzny System Doradztwa

Zawodowego:

- analiza dokumentacji uczniów indywidualnie korzystających z poradnictwa zawodowego (rozmów indywidualnych)
- zebranie informacji od uczniów czy oferta WSDZ jest satysfakcjonująca (czy rozwija umiejętności i wiedzę oraz czy uczy niezbędnych kompetencji i postaw?)
- sprawozdanie na temat rocznego programu realizacji WSDZ w szkole sporządza szkolny doradca zawodowy na podstawie informacji zwrotnych od realizatorów poszczególnych działań oraz na podstawie analizy dokumentacji własnej.